

Sportovní obleky, lázeňské obleky, lovecké obleky, turistické obleky, turistické pelleriny, dámské kostymy turistické z českých lodenů, ze štyrských lodenů, z anglických ševiotů, z anglických homespunů, ze skotských donegalů zhotovuje dle nejmodernějších střihů ve skvělém provedení

NOVÝ RYZE ČESKÝ VELKOPANSKÝ ZÁVOD PANSKÝMI ODĚVY

**RUDOLF
BALZAR**

PRAHA Vodičkova, „Lucerna“.

Závod je pozoruhodností Prahy ve svém oboru dosud sobě rovné nemající.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

ORGÁN

ČESKÉHO ODBORU SLOVINSKÉHO ALPSKÉHO DRUŽSTVA

ALPSKÝ VĚSTNÍK vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září, a zasílá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 3 K, pro členy klubů turistických 2 K. — Věstník vydává český odbor slov. alpského družstva řízení Dra. Bohuslava Franty na Smíchově, Ferdinandovo nábřeží č. 12, a Dra. Viktora Dvorského v Praze, Lipová ul. č. 14. — Dopisy týkající se administrace Alpského Věstníku budtež adresovány: Praha-III., Kampa 513. — Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného). Příspěvky peněžité zasílají se českému odboru slov. alp. družstva v Praze 1917-II.

ČÍSLO 2.

LISTOPAD 1909.

ROČNÍK XII.

Výstava Marie Chodounské.

Před koncem října uzavřena v salonu Topičově první samostatná výstava obrazů sl. Chodounské. Pro naši alpistickou společnost byla tato výstava vzácnou událostí, neboť od kolekce Borisova neměli jsme příležitost viděti v Praze soubor výtvorů, čerpaných z oblasti na rozhraní věčného sněhu. Vystavovati v Praze obrazy z vysokých hor vyžaduje nemalou odvalu. U nás je zajisté již veliký počet lidí, kteří v Alpách byli, ale těch, kteří se v nich s oblibou toulají léta, kteří vyhledávají a procítují delikátní nálady hor, je nemnoho. A porozuměti obrazu — k tomu nestačí pouze reminiscence na některé plátno spatřené v Mnichově nebo ve Vídni, k tomu je třeba míti v mysli analogický zjev prožitý a vnímaný v horách samých. Jen tehdy lze posouditi jasně, co umělec chtěl a co dokázal.

Nedivilí jsme se proto, že sl. Chodounská omezila poněkud počet obrazů z nejvyšších pásem a že mnohý nám známý pohled, které jsme v Jezeru viděli vyrůstati na plátně, nebyl vystaven. Kritika přijala výstavu velmi sympaticky; někteří kritikové vidí ve výtvorech sl. Chodounské právem sílu, na jakou nebýváme u malířek zvyklí. A při tom přece ukazuje každý obraz volbou i provedením, že jej malovala žena, nechtějící se ani v umění vzdáti svého charakteru. U malířů-mužů dopadají hory jinak. Vzpomeňme si na Hucka nebo Borisova, jejichž skalní hřebeny a ledové pláně jsou vždycky malovány jen lapidárními rysy a podávají nám v první řadě něco jiného, než přírodu vysokých hor a šířek samu, neboť staví do popředí a vnucují dojem tajemnosti a záhady vyjadřující důrazně mystický ráz hor, jak ostatně nejjasněji vidíme u Segantiniho. Pojetí slečny Chodounské je poněkud jiné; nenese se k affektovanému vzepnutí, nechce vyvyšovati jedinou pouze stránku hor, nýbrž spěje se vzácnou ryzostí k delikátnímu a jemnému podání, a to nikoli bezohlednému k subjektivním dojmům pozorovatele. Nás, kteří se touláme léta po horách, těší, že mnohé jsme viděli a pro cítili v skutku tak, jak nám to sl. Chodounská podává na obraze,

ať jsou to již ssutky pod Kočnou, jezero Splevta, větrný mlýn nad Jezerec anebo zasněžené pole za Prahou. Z tohoto důvodu jsou nám její obrazy velmi blízké.

Dílo sl. Chodounské, jejíž umělecká potence právem musela být kritikou uznána, nese patrný charakter umění západoslovanského, vypěstovaného z domácí půdy. Pestrost italského ovzduší nebo rozložitá zasmušilost severního Ruska jsou mu cizí. Ukazuje však cestu od chaloupek ve stráni k mocným stěnám, k mohutným tvarům přírody, které nám vývoj přece zanechal ve vlastnictví, ač k sousedům byl mnohem štědrější. Tento pohyb od něžného ale skromného k velkému a výbojněmu je nejdůležitějším psychickým hnutím západních a jižních Slovanů v dnešní době a právě v tom vidíme veliký kulturní význam uměleckých snah sl. Chodounské, že jde tímto směrem, neopouštějíce domácí půdu.

Pro nás jako členy českého alpského sdružení je to opětne zadostučiněním, že náš alpism nezůstal pouhou zábavou nebo zdravotním prostředkem, nýbrž že se stal skutečným kulturním prostředím, ve kterém mohou vyrůstati tak krásné výsledky, jakých část nám ukázala výstava sl. Chodounské.

*

Musalla.

Fr. J. Rambousek.

Po večeri a obvyklé „táble“ v buffetu jsme šli do lesnické školy na nocleh, a zase poprchávalo —

A ráno jsme měli počasí zase takové, jak jsme již uvykli vidati — vše v husté mlze, provázené drobným deštěm. Odešli jsme do buffetu a sdíleli svůj osud jiným, avšak jen trochu posměchu se nám dostalo s poznámkou, že si hodně dlouho prý počkáme na Musallu — kamž nyní jíti je — nemožno. Na Musallu nemožno! Rád bych se podíval! Nikomu jsem neřekl ani slova, odešel koupit chléb, trochu sýra, také zásoby ze Sofie jsem složil do tlumoku a vyzval Ilčeva, chce-li nahoru — aby šel se mnou, jinak že půjdu sám. Dešť zatím ustal, a Ilčev k mému velikému podivení projevil úmysl vydati se se mnou. „Bilety“, t. j. dovolení nahoru, jsme měli už dávno v kapsách, ale počasí nám nedovolovalo ani vyjítí k místům — kde jsou vojenská hlídka. Vyšli jsme až k desáté hodině, provázeni různými úsměvy, které až příliš jasně ukazovaly pochybovačnost v náš podnik. Zdálo se, že počasí nám bude přát — mlhy se zdvihly a dešť ustal úplně. Kráčeli jsme chutě vpřed po krásné silnici uprostřed smrkových velikánů a umínili si, že musíme dostihnouti alespoň alpského pásma, ať prší nebo ne. Jsou okamžiky, kdy zmocňuje se člověka zvláštní neústupnost a nálada nelekající se žádné překážky.

Došli jsme k „Cárské Bistrici“ — dolnímu to carově letohrádku, malebně položenému uprostřed velikých lesů u potoka Bistric. Voják s nasazeným bajonetem nás zastavuje: „Ima-li billet?“ Ukazujeme

mu lístek, který nás oprávnjuje k cestě na Musallu — „bez tohoto lístku“ by nás nepustil nahoru, po případě by nás dal odvésti k veliteli . . . Tento nahodile šťastný osud stihl dva německé turisty. V úplném přesvědčení, že „samospasitelná“ vládne i na Balkáně — pustili se oba přepiatí turisté-učitelé ze Sofie pěšky na Ril, zabloudili v horách, chodili v mlhách po lesích asi 8 dní, jedli houby a jahody — až je potkala hlídka vojenská, zatkla a odvedla do Čankorije, kde si oba zchlazení národovci svatosvatě umiňovali učiti se bulharsky . . .

U letohrádku vcházíme menší cestou do lesa a mírně stoupáme, Bistrica šumí kdesi hluboko na levé straně. Dostí se jasně před námi, za námi však se stahují nová mračna. Les řídne a objevují se jednotlivé mury (Pinus Peuce Grsb.), zajímavé to typické borovice balkánské s jemnými listy a křehkými větviemi. Přelézáme nižší plot přes cestu a přecházíme malý komplex větších stromů — potom již mjíme jen kol ojedinelých stromů smrkových a klečí ztrácíme se v mlhách, jen úzká pěšinka náma ukazuje směr nahoru. Stále jdeme vpřed — kam, víme jen dle potoka — zabloudění se tedy bát nemusíme. Kolem sebe jsme neviděli vůbec nic, vše v mlhách. Přešli jsme potok a pokračovali po levé straně v cestě nahoru. Cesta vede klečovým s místy až 15 cm silnými pni. Přes cestu prýští na levé straně pramen, nám však je příliš chladno a nemáme žízň.

Počíná znova dešť. Navrhuji, abychom si více popílili a skryli se v dřevěné boudě, o které jsem již dříve slyšel. Přešli jsme znova potok — ale ne po pěkné lávce jako dříve, nýbrž po obyčejném jen položeném prkně. Cesta je značně blátivá a rosy máme již plné boty. Po cestě vroubené pyramidami z kamení jsme přišli konečně k barákům. Byl již nejvyšší čas; dešť a kroupy padaly stále hustěji. Ochranné chaty jsou dvě, jedna větší se stolem uprostřed a s velikými okny otevřenými, pouze okenicemi se zavíracími, čtvercovitá se střechou krytou plechem, druhá menší s dvojitými stěnami, vystlanými senem, s prkennou podlahou a pryčnami z prken. Dvěře nepřilíhají dobře přiléhající se zavírají pouze tkanicí, zámek už dávno kdosi odnesl. Malá okénka, ve kterých bylo kdysi sklo, rovněž se zavírají okenicemi. Když byla chata nová, byl v ní as příjemný pobyt, ale zdejší turisté nedovedou si vážiti dobrodiní, které jim může chata poskytnouti — naopak — běrou prkna s chaty na rozdělení ohňů — ano zapálili už několikrát pro zábavu i celou chatu.

Asi půl hodiny trval prudký lijavec, pak náhle ustal. Mlhy zhoustly, a neviděli jsme ani druh druhá . . .

„Na Musallu je blízko — nemáme sice mnoho času — ale podívat se můžeme, jaká je cesta . . .“ vykládám Ilčevovi, který se už značně vzpouzel jíti dále. Povolil však a vyšli — ne, vyběhli jsme. To nebyla chůze, nýbrž let. Cesta je krásná, nemožno zabloudit a široká, místy dlážděná. Kolem nás nic než mlhy. Se skřehlými prsty stěží odvalují kaměny a sbírám brouky, kterých je veliké množství, vesměs to již druhá generace. Rovněž pod různými zajímavými rostlinami sbírám prosivadlem; avšak náš jediný cíl dnešní jest Musalla, tam kvapíme . . . Jdeme blízko kol jezera, které svojí temnou modří slabě prosivává

mlhami, kol jakési „chaty“, vystavěné z kamení a drnu, nyní již s úplně sbořenou střechou.

Okolí nevěnujeme — vlastně nemůžeme věnovati pozornosti. Stoupáme stále mírně, různými zatáčkami, nyní již po dosti strmé stráni, mezi bloky obrovských balvanů žulových. Kolem převislého balvanu zahybáme v levo a po chvíli vidíme před sebou vysokou pyramidu z kamení: jsme konečně na vrcholku! Ledový vítr občas rozežene mlhy a nám se objeví jen mlhavé silhouetty protějších massivů Pirinu v Makedonii. „Tam kdesi v dáli leží můj nešťastný bratr,“ praví mi Ilčev, „tam padl za svobodu“. Jeho bratr jako mnoho jiných nadšenců odešel jako gymnasista, aby se bil za bratrskou zemi Makedonii, a ve srážkách padl.

Mrazivý vítr proniká až na kosti a mezitím, co prosívám různé Saxifragy a trávu, Ilčev si zádumčivě pje makedonskou píseň:

„O majko moja, robinja mila,
zašto tuj, majko, tuj žalno placeš?
Garvane i ti ptice prokleta,
na čij grob tam tuj grozno gračiš?
O znaja, znaja, i plačeš, majko,
za tuj, če ti si črna robinja,
za tuj, če tvojat svešten glas, majko,
je glas bez pomošt, glas vaš pus ina —“

Pod kameny sbírám velmi četné *Trechus Priapus* Dan. a *rhilensis* Kaufm., ojediněle *Pterostichus rhilensis* Rottbg., hojně *Otiorrhynchus latifrons* Stiel., *Sipalia alpicola* Mill. a *Ocyusa Ferdinandii* Co-burgi Rambousek n. sp. a j. v.

Čas kvapí, jsme nuceni k návratu, nohy nás nepříjemně bolí, ne snad od chůze — ale od studené vody. Rychle jsme sestupovali dolů, abychom se zahřáli, bolení v kotníkách přestalo, nohy však počaly značně otékati. Při návratu již nepršelo, ale mlhy v celém alpském pásmu byly tak husté, že nebylo viděti ani nejbližšího okolí.

Vrátili jsme se asi k deváté hodině, a našemu vyprávění o dostoupení Musally se každý smál. Když však jsem počal popisovati cestu a „jak to nahoře vypadá“, uvěřil každý, kromě jednoho zatvrzelého pána — kterému jsem však na konec ukázal jeho vlastní visitku, kterou zanechal nahoře. Tomuto hlavnímu důkazu uvěřil ihned...

Oba krajané, nadšeni alpskou florou, jejíž malé ukázky jsme přinesli, umínili si hned vystoupiti nahoru bez ohledu na počasí, které večera konány přípravy. Moje rozhodnutí způsobilo ohromný údiv všech přítomných: jak může někdo dva dny po sobě v takovém počasí na Musallu! Noc byla jasná a naděje na změnu v počasí nejlepší. Nazejtří časně se vstalo a konány přípravy. Na cestu měl být vzat kůň a také bylo naň naloženo všecko, čeho bylo třeba k „vnitřní“ i vnější potřebě.

(Pokrač.)

*

Kterak to bylo na té Kočně?

Vlad. J. Rott.

Pilnému čtenáři „Národní Politiky“ neušla zajisté zpráva v čísle ze dne 14. září 1909 v rubrice „Turistika a alpinismus“, nadepsaná „Nový pokus sléztí Kočnu severním kuloárem nad vodopádem.“ — podnikli dne 8. září pp. V. J. Rott, Stan. Prachenský, G. Ravnikar a sl. Mária Prachenská. Výstup dosti obtížný, prováděný oproti dřívějším výstupům (pokusům o výstup!) po pravé straně kuloáru, tenkrát po jeho levé straně, musil být pro pokročilou dobu přerušen po 6hodinném lezení pod hřebenem táhnoucím se od Kočny ke Kopě. Sestup prováděný touže cestou prodloužil se mimo vůli účastníků nevolností p. Ravnikara, takže vyžadoval mnohem delší doby než výstup. Tím se stalo, že účastníci tury překvapeni byli tmou a nemajíce s sebou svítilnu musili již pomýšlet na to, strávit noc v bivouaku. Někteří jezerští hosté vypravili se však za vedení prof. dra Chodounského a dra St. Prachenského turistům na pomoc, podařilo se jim také voláním a světelnými znamenými zjistiti, kde se nalézají, a po překonání jistých obtíží, jež způsobeny hlavně tmou, dospěli až k nim. Trvalo to pak ovšem až do půl druhé hodiny s půlnoci, než členové turistické výpravy po 18hodinné a členové záchranné výpravy po 5hodinné tuře zasedli v útulných zdech Kazina k zasluženému občerstvení.“

Tak se tedy stalo, že místo na vrchol Kočny dostal jsem se i se svou milou společností — do „Nár. Politiky“. Než nechci děle zdržovati suchopárnými fakty, a povím vám něco více o této podařené tuře.

Slunéčko stálo už hodně vysoko, když opouštěli jsme útulné zdi Kazina a prázdné koflíky kávy. Šli jsme někam ke Kočně, a nevím, koho to napadlo, že na ni chceme léztí a dokonce od severu! Měl jsem sice tajný úmysl ji „udělat“ a přijel jsem proto do Jezera, ale dnes ani mne to nenapadlo — šli jsme však a o ostatní jsme se nestarali, napřed lesem, pak po kleči a pomaloučku octli jsme se na ssutkách pod vodopádem, jehož pravým ramenem — roklí — začali jsme stoupati. Především jsem ještě, že jsme si smluvili s jinou společností schůzku na 4. h. odpoledne na chatě, kam jsme se chtěli někudy přes Vratce dostat.

Šlo to rychle a bezpečně až asi do půle výše hlavního vodopádu. Tam přezuli jsme boty, po lámavém levém srázu rokle přešli jsme hladký stupeň vodopádu a stoupali roklí dále. Poněvadž se tu rokle dvojí, rozdělili jsme se také. Ravnikar s Prachenským zůstali v levo, sl. Prachenská se mnou, a šli jsme roklí dále. Když jsme vylezli asi 60 metrů, zaslechli jsme volání druhých, které jsme musili lanem vysoukati z kritického místa nahoru. Žaludečními obtížemi, více však jich následky, trpěl Ravnikar, ač se hrdinsky přemáhal a smál se mému návrhu, abychom dále nešli.

Konečně od tohoto bodu vedla naše pout po bezpečných místech, a za chvíli octli jsme se na sněhovém poli, po kterém to šlo znamenitě, takže jsme se tak rozběhli, že bychom málem byli slítlí do jámy, která

činí rozhraní mezi skalou a sněhem nahore pod horním vodopádem. Tam jsme se posilnili před těžkým místem, které nás čekalo. Dvě délky lana — a octli jsme se všichni šťastně pod terasou skály, jež byla oříškem cesty na sedlo Kočny a Kopy — vlastního to výstupiště na Kočnu od severu — a místa to, kde před námi „zhynulo“ již mnoho „odvážlivců“ i se svými vůdci. Sundávám tedy tlumok a prohlížím skálu. „Zkusím to tady v levo, přes malou traversu!“ a již lepím se na skálu a rukama hledám po úchopech. Jde to pomalu. Úchopů málo a ještě 3 až 4 metry mám lézt vzhůru k převisu; pak vše bude dobře. Kolena se mi ještě netřesou, ale nemám se čeho chytit, ač jen jeden úchop, a byl bych nahore. — Dolů tedy — tady to nejde, a zkusím úplně s nezdarem druhé místo.

Zde přece nemůžeme „zhynout“! Po třetí tedy používáme ramen Stáni zkusím místo přímo vzhůru. Úchop — stup a ještě jeden úchop, pak několik hmatů vzhůru, a ocitám se po zominutovém lezení konečně o žádaných 15 metrů nad ostatními. Těm to jde dobře, ač lano silně tihne mi v ruku, a za chvíli mám kol sebe čtyři tlumoky a „pikle“ a táhnu posledního hbitým tempem vzhůru. Je to Ravnikar, libující si, že se šťastně dostal až sem.

Kočna zvedá se však stále nad námi téměř touže výší, a na sedlo máme ještě hodně daleko. Jde to dále přes plotny se ssutkami po kamení a sněhu. U posledního sněhu obouváme opět „okované“ a stoupáme výše. Sníh uhýbá se náhle prudčeji vzhůru: „Počkejte, já vás vezmu na špagát,“ volám na Ravnikara. „Jak?“ — — a už jede po sněhu; já jedu na „piklu“ za ním. Oba válíme se as 20 metrů níže v ssutkách na štěstí bez úrazu — jenom bílé krásné kalhoty kamaráda utrpěly úraz a ukazují několik zdravotních ventilů.

K sedlu máme ještě ro minut stoupání a tam pokusit se o to, co ještě nebylo vykonáno. Máme všichni chuť a táhne nás to vzhůru ke kamzíkům, kteří parádně si vykračují nad námi. Mám již chuť nechat kamaráda tady na zotavenou a pustit se sám s ostatními napřed, vystoupiti na Kočnu a s chaty pak poslati pro Ravnikara vůdce Potočnika. — — Bujná fantazie! A pak ten prosebný pohled Ravnikarův — a konečně prvý pohled na hodinky za celý den. Ó hrůzal! Zapomněli jsme zcela na čas! Za hodinu máme býti na chatě —! Kde pak?! Ani kdyby Bůh seslal na pomoc Zeppelina!

Smutně tedy obracíme zraky k vábnému vrcholku Kočny — poslední pohled vzhůru, a obracíme kroky zpět po těchže místech, kde plní nadějí jsme před chvílí ještě stoupali. Činíme opět malou zastávku, a nyní teprve vzpomínáme na jezerskou společnost, která nás už asi čeká na chatě! To jediné nám kazí výbornou jinak náladu. Co však dělat; na chatu se dnes již nedostaneme. Sestoupíme touže cestou do Jezera a pošleme vzkaz na chatu. Jiného se nedá nic dělat. Stoupali jsme asi 6 hodin, můžeme tedy za 3 neb 4 hodiny býti zpět, před soumrakem ještě. Tak jsme uvažovali — jinak to však dopadlo.

Sestup náš protáhl se téměř na dvojnásobnou dobu výstupu, ačkoli pouze jednomu členu společnosti přicházel za těžko. V horách však musíme vyhověti druh druhu, ať to již stojí jakoukoli obět. Rozdělit

jsme se také nemohli, majíce jenom třicet metrů lana, a tak nezbylo nám jiného než podrobit se a postupovat krok za krokem, jak tomu dovoľoval kamarád stížený horskou nemocí. Šlo to pomalu a špatně. Věčně trvala obtížnější místa, přes něž musili se spouštět zdraví i nemocní, a cítil jsem blažené sejmutí důkladné dávky zodpovědnosti, když octli jsme se asi v půl 7. pod zmíněnou těžko přestupnou terasou u horního vodopádu. Tedy více než 3 hodiny potřebovali jsme k přepravě vyčerpaného kamaráda na cestě, kterou jsme asi hodinu vystupovali. Zde dali jsme první signály voláním, doufajíce, že nás někdo uslyší a že se Jezerští aspoň trochu upokojí. — A hle, na Vratcích asi 800 metrů od nás se něco mihlo — tušíme, že je to Potočnik, a voláme na něho. Buď nám však nerozumí, nebo nemá lana. A když se přibližujeme k němu nejvíce — po sněžném poli — obrací se najednou a mizí beze stopy. (Dověděl jsem se později — že „dělal, co mohl“ — ale do poledne byl na posvícení v Jezeru.) Konečně — aspoň zpraví Jezerské, jsou-li na chatě, že jsme živi a zdraví, což mělo také svůj význam. Vpřed tedy! Mám nyní na provaze Ravnikara, zcela krátce, druzí jsou hodně napřed a čekají; smráká se zatím důkladně, a to, co zdálo se nám dopoledne hříčkou, skytá mnoho obtíží. Nezbyvá nic jiného, než aby se uvázali všichni na provaz. Předcházím ostatní, abych je stahoval se žlabu do žlabu. Jedu vždy po kalhotách kus dolů, stáhnou a chytím Ravnikara, a mezi tím, co druzí tímže způsobem se spouštějí, jsem zas kus napřed a opakuji transportní cvičení. Slečna Máňa na konci lana drží se znamenitě, a nemám strachu, že se „někam“ přece dostaneme. Práce jsou plné ruce a k tomu voláme každou minutu, doufajíce, že nás v blízkém Jezeru aspoň slyší a trochu se uklidní. Tma jest úplná, a na hodinky se již ani nedívám. Chceme se dostat co nejdříve — kam až to půjde a odkudž nás mohou z Jezera viděti, abychom dali signály světlem a tak o existenci své dole je zpravili.

Najednou kmitne mi hlavou důležitá myšlenka: „Máme ještě sirky?!“ — — — „Já ne.“ „Já také ne!“ — — Prohlížím nervosně kapsy, tlumok — nikde nic. Škatulku sirek, kterou jsme nedávno ještě měli, nemůžeme nikde najít, a vzpomínáme si, že jsme ji zahodili někde, zapálivše si poslední sirkou cigarety.

Konečně — konečně nalézám v jedné z osmi kapes svého kabátu jednu — dvě — čtyři — ha! devět sirek a rozlámané škrťátko od škatulky — zbytek to „z lepších časů“; jako relikvii tisknu tento poklad pevně v ruce, a s tlukoucím srdcem dáváme první světelný signál — který, jak jsme se potom dozvěděli, přivedl záchranou společnost na pravou stopu.

Jsme ale také u konce s pokračováním v sestupu — jsme na místě, kde nutno žlab rokle buď v pravo nebo v levo opustiti, a dále než pár kroků nemůžeme se odvážit pro tmou a lámavou skálu. Postavení takového říká se „býti v rýži“. Bylo nám celkem dobře, a nebýti pomyslení, co asi prodělávají naši dole — byli bychom se tomuto postavení smáli a líbovali si, jak nám bude pěkně v bivouaku. Signalisujeme dále, a já se Stáňou pokoušíme se nalézt — když ne východ, tedy aspoň chráněné místo pro bivouak.

„Tamhle, co to je? Dole v lese kmitlo světlo,“ hlásí, tuším, slečna Máňa. „Jistě, hleďte — dvě světla!“ „Hurá!“ Voláme všichni najednou, a z dola slabě odpovídají.

„Jsme v bez-pe-čí. — Je nám - ta-dy do-bře! Na zdar!“ volám, až mi v hrdle pálí, abych je dole upokojil, předpokládaje, že se k nám sotva dostanou, a hledíme si dále své práce, totiž nalézt lepší místo k přenocování. Nacházíme je kousek výše, kde je rokle suchá. Je tam dokonce kus dřeva zanešeného jarní vodou.

„Děti, pojdte — mám lepší místo, a uděláme si oheň. — Ještě tři sirky. Dáme poslední signál.“ Lezeme zase všichni nahoru, mezitím co se nám dolní světla ztrácejí pod vodopádem. Trvá to zas hodně dlouho, než přepravíme 4 tlumoky na tábořiště — avšak nepochopitelně krátce, aby mohlo býti skutečností, co následovalo!

Jako bludička kmitne se najednou asi 30 metrů nad námi světlo, a poznávám hlas dra Prachenského: „Živi!“ „Živil“ „Všichni?“ „Všichni!“ „Zlomenina?“ „Jeden „pikl“, jinak nic! Máte lano?“ „Nemáme.“ — „To je úraz, jsme tu v kleci — ale světlo, světlo — tamhle vidím záchyty a vylezu — máme 30 metrů lana, to stačí.“

Za chvíli ocitáme se nahoře. Tisknu ruku dru Prachenskému: „Pozdrav vás Pánbůh!“ — „Pozdrav Pánbůh — dělali jsme, co jsme mohli. Máte hlad?“ „Až budeme dole, máme dosti v tlumoku, a teď si zapálím cigaretu — poslední sirka — tou chtěli jsme si rozdělat oheň.“

Sestoupili jsme již snadno jakousi loveckou cestičkou, které ani vůdce Krč neznal a kterou nás vedl nějaký sedlák z Jezera. Dole čekali na nás prof. Chodounský a slečna, a vidouce nás živý a zdravý, přidali do kroku, aby zpravili o šťastném zachránění smutné pozůstaté v Jezeru. Uvítání v Jezeru v Kazínu bylo velmi srdečné, vypravování velmi dlouhé a chut k jídlu velmi veliká. Ke třetí hodině s půlnoci ocitl jsem se sám ve svém pokoji; napadlo mi sestavit turistické desatero:

- I. Jenom ve známých horách pokusíš se o první výstup.
- II. Neřekni nikdy napřed, že někam ve 4 hodiny dojdeš.
- III. Nevezmeš nikdy na turu někoho, koho neznáš.
- IV. Nenecháš vícekrát lucernu a sirky doma.

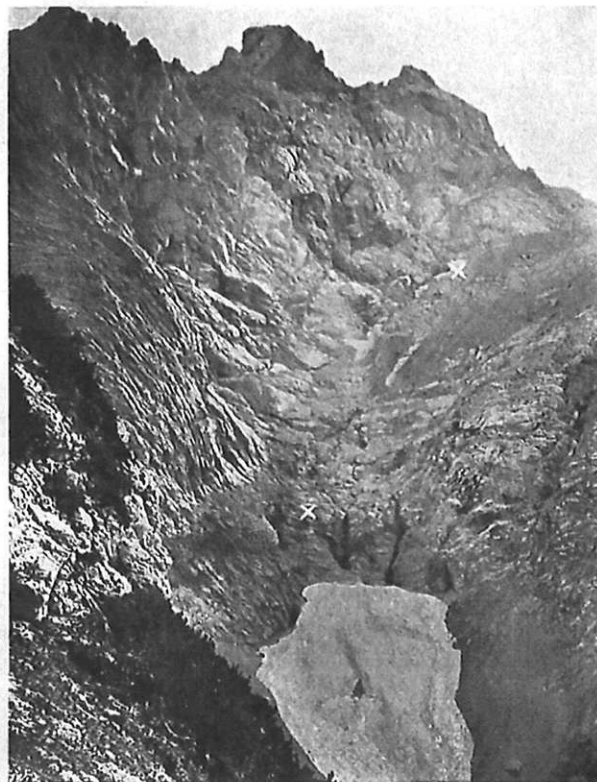
Dál jsem nedošel, neboť jsem usnul zaslouženým spánkem po 18ti-hodině tuře.

*

Jalovec.

K. Hlava.

Kolem páté hodiny odpoledne dne 21. července tohoto roku kráčel jsem údolím Veliké Pišence, obtížen řádně naplněným tlumokem a blahověl ne právě vybranými slovy slunci, jež se toho dne až příliš staralo o oteplení našich hor. V 7 hodin jsem stál na vytouženém Vršci, od něhož dolů do Trenty byla již cesta docela veselá. Po osmé hodině večerní zabašil jsme na vrata Komacova domku. Náš výborný vůdce uvítal mne srdečně a přirozeně chtěl hned znáti moje úmysly.

Kočna z Vratců.

Původně jsem zamýšlel přejíti z Jalovce po hřebenech na Mangart. Tomu se však Komac rozhodně opřel, že je tam terrain částečně neznámý, nehledě k tomu, že tura tak dlouhá dá se provést pouze za jasného počasí. A také tu bylo by třeba bivouakovati někde ve stěnách nebo na hřebenu. Slevil jsem tedy na severní hřeben Jalovce směrem k sedlu Ponca. K tomu přivolil Komac ochotně, projevuje pouze obavu před špatnou pohodou, již nasvědčovaly husté mraky kupící se na jihu. Ujednali jsme si tedy, že se druhého dne ve 4 hodiny ráno u něho stavím, poněvadž cesta na Jalovec jde tak jako tak okolo jeho domku. Po té jsem se odebral do Cudrova hostince „Pri Zlatogoru“, který jest útočištěm všech cizinců, zavítavších do Trenty.

Bodry Cuder pokládal mne nejprve za neznámého studenta, brzy však poznal ve mně společníka dra Dvorského a dra Čermáka, s nimiž jsem před rokem v Trentě trávil dva deštivé dny; omlouval se, že si to nepřipomenul hned — měl jsem prý loni ostříhané vlasy. Šel jsem brzy spat; ale můj spánek nebyl klidný, neboť dole dlouho do noci hlomozili loučící se trentští dělníci, kteří odcházeli na práci do dolů v Německu.

Ve čtyři hodiny ráno jsem vyšel a za malou chvíli setkal jsem se s Komacem, který již na mne čekal. Těžká mračna válela se po horách a vyhlídka, že se počasí zlepší, byla velice slabá. Nedbajíce toho, sledovali jsme známou stezku na Trentskou Alpu a odtud k rokli Jezerce. V 8 hodin vstoupili jsme na příkrý sněž, který je sevřen Jalovcem a Ozebníkem. Byla hustá mlha. Rychle jsme přešli firmový svah a stanuli na ostré sněhové hraně těsně pod vzdornou stěnou Jalovce. Obyčejně se chodí na Jalovec v levo, stěnou Ozebníku a pak se traverzuje na plateau Jezercu; ale Komac pronikl před 10 lety vlastní stěnou Jalovce v pravo a proto také dnes se rozhodl použiti toho směru. Navázali jsme se na lano, a v nejbližších okamžicích měl jsem již příležitost obdivovati se lezeckému umění Komacovu v kolmém nástupním komínu. Následuji jej. Na to traverzujeme nejprve několik kroků na pravo, ale pak se obracíme do hladkých ploten v levo, až nad krátký převislý komínek. Zde občerstvujeme se ledovou vodou a používáme malé ssutkové terásky k odpočinku a snidani. Nad námi strmí stěna asi zometrová, stupňovitá, ale neobyčejně hladká a exponovaná. Obouvám krpce, zatím co se Komac pomalu souká do výše. Po deseti minutách dostávám povel k lezení. Místo je skutečně velice obtížné a exponované, neboť pokračuje dolů jakousi ohlazenou rourou a končí v hluboké šachtě pod sněhem. Pomocí lana a silných paží Komacových ocitám se za krátko u něho na malém skalním výstupku. Ještě několik kroků v levo a jsme v dlouhém, ale poměrně snadném komínu, jenž však jest nahore uzavřen ohromným zaskřínutým balvanem. Podle něho vylézáme z komínu a po neobyčejně hladké s'ěně přesmykujeme se okolo ostrého žandarmu na jakýsi hřbítek. Vzhledem k strmým travám přilepeným ke stěně zaměňuji zase krpce za okované boty. Po malém odpočinku na malé travnaté terásce stoupáme po velice srázných a kluzkých travách, až se nám postavil v cestu kolmý skalní stupeň. Komac smělym traversem obchází stupeň na pravo a za ně-

kolik minut se objevuje nade mnou. Nedbaje mých protestů tahá mne přímo nahoru, a tak způsobem spíše aviatice podobným dostávám se k němu na vzdušný balkonek. Pak překonáváme několik travnatých stupňů až k poslednímu skalnímu skoku. Pomocí sekyrky umožňuji Komacovi výsuk a on oplátkou mi skýtá k překonání této obtíže lano. Odvazujeme se a po několika krocích jsme na sněhovém plateau Jezerce. Mírným sněhem stoupáme na sedlo mezi Ozebníkem a Jalovcem. Odtud vede již značená cesta na vrchol. Pod námi spadá směrem k Logu úzká rokle z části vyplněná stvrdlým firnem, vzhledu nikterak vábného. Netušili jsme, že ještě téhož dne přijdeme s ní do styku. Po značené stezce dospěli jsme asi za hodinu snadně na vrchol ozářený sluncem, kdežto pod námi několik metrů se válela těžká mračna zmítána větrem.

Komac lituje, že nás cesta nevede ještě dále nahoru, neboť jedině tak bychom měli hezké počasí. Odpočinuvše si bezmála hodinu, nastupujeme sestup do neznáma, do severní stěny Jalovce. Již na vrcholu projevil Komac obavu, že pro mlhy nebude asi možno sestup ten provést, a skutečně po třech hodinách marných pokusů projít stěnami spadajícími ke Koritnici byli jsme nuceni vrátit se na značenou cestu na hřeben Jalovce. Nyní nám nezbývalo než rozhodnouti se pro planický couloir nebo pro cestu S. P. D., vedoucí do Koritnice, která však předpokládá úmorný výstup na sedlo Za Grdom; teprve odtud vede nesmírně dlouhou rumarskou stezkou do Logu. Komac tvrdil s určitostí, že do Koritnice za světla nedojdeme, což by znamenalo bytovat bůhví kde a radil k sestupu planickým couloirem. Naproti tomu záleželo mně velmi na tom, abych sestoupil do Logu, ježto jsem tam měl umluvenou schůzku s přítelem Dvorským. Hlavní porada, kudy jít dále, konala se na sedle mezi Jalovcem a Ozebníkem, a tu Komac po krátkém rozmyšlení prohlásil: „Než nahoru z hodiny na Pelc, raději zkusíme žleb, spadající od sedla do Koritnice“. Pohled do něho nebyl nikterak vlídný, neboť právě u našich nohou otvíralo se jeho úzké ústí se zbytky zledovatělého firnu. Dostaneme-li se však jím na ohromnou římsu, která probíhá celou západní stěnu Jalovce, máme vyhráno a ušetříme mnoho času. Nemeškajíc, vážeme se na lano a zahajujeme sestup. Málo-který žleb učinil na mne tak ponurý dojem. V šeru kolmých stěn, jež tvořily zcela úzký průchod, hrůzně se vyjímal rachot kamení, kteréž se pod našima nohama ve vratké breccii jen jen sypalo a v obrovských skocích mizelo v bezedné hloubce. Sestupovali jsme asi čtvrt hodiny, zápasíce o každý kousek půdy, když náhle žleb končil převislým stupněm. Pod ním pokračoval však znova nepřerušovaný sněhový couloir. Zvolna čirým vzduchem spouštěl mne Komac přes tento stupeň. Teprve, když jsem stanul na srázně sněhové ploše a skryl se pod ochranný převis před padajícími kameními, sjel Komac opatrně po laně, které přehodil přes skalní výběžek. Pak jsme strhli lano a tím i úplně uzavřeli cestu zpět.

Sotva jsme si oddechli, nabírajíce sil k dalšímu nebezpečnému sestupu po sněhové hraně, když tu najednou sohlušujícím rachotem proletěla těsně nad našimi hlavami kamenná lavina, pak v zápětí druhá a tak se po celých

pět minut ozýval žleb hromovým rachotem vše ničícího kamení. Štěstí, že jsme byli skryti pod převisem. Komac si dělal hlasitě výčitky, že mne tudy vedl, neboť pokračovati v cestě znamenalo by vystaviti se v šanc kamením. Konečně pád kamenů na chvíli ustal a tu chtějíce využití okamžitého klidu, pustili jsme se v největším spěchu dolů. Komac mne nechal, pokud délka lana stačila, sjetí po sněhu, a pak sám sklouzl za mnou elegantně po sněhové hraně. a teprve, když se přiblížil skoro až ke mně, zabořil se vždy mocným skokem do sněhu. Takovýmto způsobem proběhli jsme dlouhý couloir za 10 minut. A věru, měli jsme štěstí: neboť sotva jsme stanuli na kýženém římse, rachotilo již zase kamení, proletujíc v celých salvách žlebem. Dobře půl hodiny jsme odpočívali po zbesilém úprku před hrozící lavinou, než jsme se zdvihli k dalšímu sestupu. Leč našich svízelů nebyl ještě konec. Musili jsme sestoupiti značně dolů neméně strmým, ale již bezpečným couloirem na dno jakési kotliny a odtud opět dlouhým sněhovým žlebem na sedlo, jež tvořil ohromný pilír, přiklánějící se ke stěně Jalovce a spadající do Koritnice kolnými ohlazenými stěnami. Za tímto sedlem vede již známá rumarská stezka do Logu. Bez ohledu na to, že nedojdeme za světla do údolí, sestupovali jsme — majíce před očima neustále naši novou chatu v Koritnici — nekonečnými travami a travnatými skalinami na dno údolního závěru. Odtud již téměř po rovině dostihli jsme za malou hodinku k cíli do útulného hotelu Martina Černuty v Logu, kdež jsme si ovšem neodepřeli žádný dostupný požitek v odměnu za celodenní námahu.

Přechod Jalovce, jak jsme jej provedli toho dne, patří k turám velmi zajímavým a těžkým; pochybuji, že bychom našli následovníků, neboť při výstupu z Trenty je přece jen lépe použití stěny Ozebníku, a sestup na druhou stranu dá se nejlhodněji provést buď planickým couloirem a přes sedlo Punce, nebo raději po severním hřebenu, jak jsme původně zamýšleli. Pouze nepropustné mlhy zmařily nám tento sestup. Několik dní později, když jsme s drem Dvorským skutečně pronikli od sedla Punce po hřebenu na Jalovec, shledal jsem, že jsme se s Komacem vrátili z místa, kde pouze 70 metrů vysoká stěna dělala nás od schůdného terrainu.

*

Ze slovanských Alp.

V Koritnické chatě bylo do konce září zapsáno 108 osob. V červenci, ještě před otevřením navštívilo ji 10 turistů, kteří v ní přespali a podnikali výstupy. Při otevření chaty se značný počet účastníků nezapsal, takže celkovou letošní návštěvu můžeme odhadnouti na 130 až 140 osob.

Ve Frischaufově domu na Okrešlji byly letos saviňskou podružnicí pořízeny různé úpravy k pohodlí návštěvníků; před chatou upraven byl prostor pro alpskou zahrádku, jež zřídil se přístihlo léta, jakož i stůl s lavicemi, aby za jasného počasí turisté užili krásného rozhledu.

Hospodářství v chatě, jež bylo schváleno všemi turisty, i Němci, vedl Fortunat Herle.

Z Mrzlé Gory a Skuty spadlo letos mnoho skalisek; německá stezka na Mrzlou Goru byla zasuta na dvou místech tak, že byla proto uzavřena.

Saviňská podružnice S. P. D. rozvíjí se utěšeně. Letos přistoupilo 40 nových členů, mezi nimi zvláště mnoho dam.

Návštěva chat saviňské podružnice r. 1909. Frischaufov dom na Okrešlju navštívili 452 turistů, mezi nimiž bylo 328 Slovinců, jen 19 Čechů, 102 Němci; Kocbekovu chatu pod Ojstricí 112, z nichž byli 83 Slovinci, 10 Čechů jen a 29 Němců; v Gornjegrajské chyši zapsalo se 148 osob, v Mozirské chatě 68, v Lučské 13, v Hausenbichlerově na Mrzlici 227. — Ve slovinské knize na vrcholu Ojstrice zapsáno je 70, v německé 42 turistů, u Piskernika v Logarské dolině 296, v Solčavě u Germela 275, u Herleta 229, v Lučích „pri Radulu“ 368. Nemůžeme, než vřele doporučit českým turistům, zvláště těm, kdo jdou do Saviňských Alp, aby častěji podívali se do východní části této skupiny, jejíž návštěva jest velice vděčná; vždyť Logarská dolina cení se mnohými německými turisty ne méně, než proslulý gavarnský cirkus skalní v Pyrenejích.

Štýrský místopředseda hr. Clary navštívil letos 1. července oficiálně za účelem seznání poměrů hospodářských a turistických okres gornogradský, hlavní působiště saviňské podružnice. U Logaru byl pozdraven jménem odboru předsedou p. Fr. Kocbekem, který jej se soudruhy provázal po Logarském údolí a v Gornjigradu. Místopředseda byl velmi nadšen krásou horského kraje. Obyvatelstvo očekává po této návštěvě podporu různých snah. Němci nebyli rádi této návštěvě.

Saviňská podružnice označila letos nově skoro všechny své stezky a postavila mnoho nových tabulek. Upravila cesty k Igle, od Lučské chaty k Velikému Vrhů a na Ojstrici, od vodopádu Rinky na Okrešelj, skrze Turski Žleb a na Skutu.

Veranda při vodopádu Rinky v Logarské dolině byla letos smetena sněžnou lavinou. Poněvadž lze očekávat příštím jarem něco podobného, sečká saviňská podružnice s novou stavbou.

Rychlíkové spojení do jižních Alp a Terstu. C. k. říditelství státních drah v Praze sděluje: Přímé rychlíkové spojení mezi Berlínem a Terstem přes Děčín a Prahu, které zavedeno bylo letošního léta, ponecháno bylo správou c. k. státních drah i v době zimní, aby se vžilo a v důsledku toho docíleno bylo takové osobní frekvence, by ponecháno býti mohlo se zřetelem na výsledek finanční i v letech příštích. Zvláště podotknouti sluší, že možno použití vlaku z Prahy o 2. hod. 17 min. v noci odjíždějícího nebo o 2. hod. 32 min. do Prahy přijíždějícího k jízdě do Terstu a z Terstu, jak přes Selzthal tak přes Solnohrad-Gastýn, takže umožněno je projeti za dne novou turskou drahou. Těmito přímými vlaky docíleno nejen mimořádně výhodného spojení s Terstem a na této přímé trati ležícími místy Celovcem, Gorici atd., ale i jednak s Lublaní, Bělákem, Benátkami, jakož i Itálií, jednak s Innsbruckem a Tyrolskem. Tak na př. dojedeme při odjezdu z Prahy

ve 2 hod. 17 min. v noci do Běláku přes Gastýn ve 3 hod. 01 min. odpoledne, do Lublaně v 6 hod. 49 min., do Benátek v 10 hod. 45 min. večer, při odjezdu z Prahy ve 3 hod. 57 min. odpoledne do Innsbrucku v 7 hod. 10 min. ráno. Jedeme-li ve směru opačném z Běláku ve 12 hod. 54 min. odpoledne, z Lublaně v 9 hod. 26 min. dopoledne, z Benátek ve 4 hod. 45 min. ráno, přijedeme do Prahy ve 2 hod. 32 min. v noci a do Berlína v 10 hod. 18 min. dopoledne.

*

Literatura.

Nový dokonalý průvodce po slovinských Alpách bude vydán před počátkem příští letní sezony naším družstvem. Těto knihy jest již velice potřebí; neboť posavadní příručky jsou takřka rozebrány. Nový průvodce bude obsahovati Alpy Saviňské, Julské, Zilské, Karavanky i Kras, jakož i záliv Terstský, Kvarnerský a Istrii. Skoro všechny údaje budou opřeny o autopsy. Upozorňujeme tedy naše obecnostvo, aby sečkalo s koupí průvodců a nevydávalo peněz za nedostatečné pomůcky cizojazyčné.

Dr. E. Liebert: *Aus dem nordalbanischen Hochgebirge*. Zur Kunde der Balkanhalbinsel. Sešit 10. Sarajevo 1909. Cena 3 K. — Ze všech publikací, ličících cesty po severoalbánských horách — a v poslední době se jich vyrojilo hojně — je knížka Liebertova pro alpistu nejzajímavější. Liebert totiž v albánských horách skutečně byl a to nejen letmo nebo pouze na jejich periferii. On prvý přináší také větší počet horských obrazů. Cesty, které popisuje — místy snad trochu příliš úsečně a suše — vykonal v roce 1903 a 1904. Na první výpravě šel ze Skadru přes Dušmani do území kmenů Šala a Krasniči a do údolí Valbony. Odtud prošel do Abaty a údolím Kiri zpět do Skadru. Na druhé cestě navštívil kmeny Sesi, Nikaj a Merturi a znovu se odebral do krajiny Valbonské. Liebert dokazuje, že nejvyšší hora Vysoké Prokletije není Maja Koznit, nýbrž Mali Pupzuku a odhaduje jeho výši na 2600 m. Některé fotografie z hor jsou velmi zdařilé (škoda, že není papír lepší), tak pohled na Mali Kakinjes Lekajt, na údolí Dragobijské, na hřeben Mali Krasničes. Leč také Liebert pohybuje se spíše po údolích, než po vlastních hřebenech a nezaznamenává vlastně ani jediný vysoký horský výstup. Zůstává tedy Vysoká Prokletija po této stránce okrskem dosud nedotčeným.

D.

Sborník české společnosti zeměvědné, jehož XIV. ročník právě dokončen, přináší v posledních číslech dva články, pojednávající o geofyzikálních otázkách v pásmu alpském. Jsou to: dra. E. Schnabla, *Limnologické studie na jezerech Solné komory* a dra. J. Čermáka, *Nové názory o tektonice Alp*. Obě práce jsou založeny na moderních methodách a s použitím nejnovější literatury, Schnablovo pojednání je příkladná studie místně sice omezeného fenomenu, ale v poslední době velmi oblíbeného. Čermákovu stručný výklad nových teorií

o původu Alp, který byl přednesen na sjezdu českých lékařů a přírodopýtců, má všeobecnou zajímavost, neboť otázka tektoniky vysokých hor je pronikavého vlivu na celé badání geofyzické,

*

Různé.

Ředitelství bosenských a hercegovských drah nás upozorňuje, že nárok na slevu 33 $\frac{1}{3}$ %, která poskytuje se na drahách těch členů našim, mají jen ti, jichž legitimace opatřeny jsou fotografií formátu visitkového, která je trvanlivě připevněna. Stalo se častěji, že legitimace členů turistických spolků byly opatřeny fotografiemi „en miniature“ takovými, že identita osoby dala se zjistiti velmi těžko, nebo vůbec ne.

Vůdcové něm. rak. alpského spolku v Korutanech žádali, aby zvýšeny byly sazby vůdcovské a snížena byla povinnost jejich, nésti v tlumoku 8 kg, na 5 kg. Poslední tento požadavek byl zamítnut, zvýšení sazeb bylo pro některé tury povoleno. — Pro Dolomity v politickém okrese Bolzanu byla letos vydána nová sazba. Týče se 1064 tur; nejobtížnější tury, ku př. vajoletské jižní věže atd., nejsou obsaženy v sazbě, zde ponechána dohoda mezi turisty a vůdci soukromé úmluvě.

Rakouský klub turistů má přes 15000 členů. Na stavby chat vydal klub za 40 let 979.000 K; zvláštními sbírkami přispěl na zmírnění nouze v alpských krajích a na vánoční podílky 165.000 korun.

Horští vůdové z rakouských zemí, kteří podnikají s turisty výstupy na italském území, mají je ohlásiti v italských úřadů bezpečnosti. Jak to lze učiniti, přijde-li turista večer někam a chce ráno sestoupiti na italské území, jest ovšem těžko vysvětlitelné. Nevíme, jak by pochodil vůdce, kdyby v noci dobýval se do úřadu ohlašovali, že podniká s turistou výstup. Italské orgány úřední spokojují se ostatně tím, že sem tam obtěžují turisty nepřijemnostmi, které zažili také již někteří členové našeho odboru.

Švýcarský alpský klub má 56 odborů a 11.000 členů.

Horské dráhy ve Švýcarsku. V posledním létě byla otevřena dráha z Davosu do Filisuru; je 20 km dlouhá a spojuje Davos s Engadinem; měla tedy hned velikou návštěvu. — Na berlínské dráze, kde jest otevřena již trať: St. Moritz-hospice Bernina a Tivano-Poschiavo, má býti již příštím rokem sjezdna část od hospicu na alpě Grüm do Poschiava a Cavaglia, takže zbývá jen potom dokončiti krátkou trať ze jmenované alpy Grüm do Cavaglia. — Rhátské dráhy Revers-Schuls a Hanz Darentis budou dokončeny teprve v r. 1913.

Pokus o dostoupení vrcholu K₂ (Godwin Austin) ve hřebenu Karakorum výpravou vévody z Abruzz. Dle „Geographische Zeitschrift“ seš. 10 vyšla výprava z Askole (3000 m) v polovici května, prováděna 350 domorodými nosiči. 18. května zřízena u Rdokasu stanice pro další podniky. Tři dny později vydal se vévoda se čtyřmi evropskými vůdci a desíti domorodými nosiči směrem k massivu K₂. Plně čtyři dny (denně uraženo asi 25 km) trvala cesta po ledovcích, než došli k úpatí hory. Zima byla tu 10° C pod bodem mrazu, kromě toho pak husté mlhy bránily dalšímu postupu. Na úpatí K₂ zdržel se vévoda se svojí družinou celý měsíc, leč všechny útoky na vzdorný massiv setkaly se s neúspěchem, neboť již z výšky 6000 m bylo nutno se vrátiti. Více štěstí měla výprava na Bride Peak neboli Chogolise, kde se dostala až na 7500 m. Leč ani tu nedostoupeno až k vrcholu. Výška 7500 m je největší, která kdy byla v horách dosažena.

Nová anglická výprava do Antarktidy vypluje v červenci 1910. Jejím účelem je pokračovati ve výzkumech Shackletonových, a ovšem také dosáhnouti jižního pólu. Výprava, kterou povede Scott, zřídí na pobřeží země Viktoriiny první stálou stanici. Druhá má ležeti 800 km dále v zemi krále Eduarda. Výprava bude znamenitě opatřena mandžurskými koněky i motorovými saněmi. Většinou se jí účastní osvědčené již mužstvo lodi Discovery.

*

Spolkové zprávy.

První večer českého odboru S. P. D. ve velkém sále žofinském shromáždil po prvé po prázdninách naši alpskou společnost od let známé návštěvníky i nové, kteří poznavše půvaby slovinských hor, k nám se přidružili. Schůzi zahájil předseda prof. dr. Chodounský případným proslovem, v němž poukázal na nové podniky českého odboru: Koritnickou chatu, chatu na Saviňském sedle a nového průvodce po slovinských Alpách. Na to se ujal slova dp. P. Svojsík k přednášce o Japonsku. P. Svojsík ukázal řadu skutečně vzácných obrazů, z nichž velká část volbou předmětu i koloritem ukazovala zřejmě svůj japonský původ. Překrásné byly pohledy na bizarní pobřeží japonské, vnitrozemská jezera a na vznešenou Fužijamu, neméně pak scény z japonských měst, parků, chrámů a z intimního domácího života Japonců. K tomu vyškolený přednes, omezující se právě na to, co posluchače musí zajímati, činil zdar večera úplným.

Druhý večer odboru bude se konati 2. prosince na Žofině v dolejší sále. Na pořadu přednáška p. V. J. Rotta „Z Dolomitů“ s četnými světelnými obrazy.

*

Pan MUDr. Jaroslav Dlouhý, odborný lékař nemocí vnitřních, kožních a pohlavních, člen našeho odboru, zahájil praxi a ordinuje v Praze VII., Kamenická ul. č. 598.

V knihovně alpského družstva, Jungmannova ul. č. 25, I. posch., úřaduje se od 4—6 ve středu a v pátek. Pp. členové, kteří posud nevrátili vypůjčených knih, žádají se, aby tak učinili brzy. Rovněž jsou vítány veškeré dary pro knihovnu. Dotazy vyřizuje PhSt. F. Rambousek, t. č. knihovnik, Král. Vinohrady, Čermákova ul. 7.

*

Dopisy, jež týkají se zasílání „Alpského Věstníku“, buďtež adresovány administraci v Praze-III., Kampa 513.

Tomuto číslu připojen je formulář „Zprávy o turách“. Prosíme všechny členy, dámy a pány, pokud letos nějaké tury podnikli, aby jej laskavě vyplnili a co nejdříve zaslali redakci „Alpského Věstníku“ (Smíchov, Ferdinandovo nábřeží čís. 12).

Pouhou

▽▽
▽▽
▽▽

1

▽▽
▽▽
▽▽

Korunu

v 10halérových poštovních známkách neb v hotovosti předem zaslanych stojí kapesní mechanický

počítací strojek,

jenž hravě sečítá, násobí a dělí i s desetinnými čísly. Návod přiložen. Záruka 10ti-letá. Neobyčejná přesnost a úspora času.

Franko každému zasílá výrobce

Fr. Hodík, technik, Velká Polom,
Rakouské Slezsko.

Na dobírku nezasílám.